Kolkstraat 27
3861 AK Nijkerk

Postbus 1000
3860 BA Nijkerk

Telefoon 14 033
www.nijkerk.eu

Handelsregister
32165156

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Uw brief van** | | **Ons kenmerk** | 1422296 |
| **Uw e-mailadres** | | **Bijlage** | 4 |
| **Datum** | 17 mei 2023 | **Behandeld door** | M.J. Kroon |
| **Onderwerp** | Ontwerp besluit huisvesting asielzoekers | **Team** | Proces- en projectbegeleiding |

Geachte heer, mevrouw,

Door oorlogssituaties in de wereld is er vanaf 2021 weer sprake geweest van een toestroom van asielzoekers naar Nederland. De verwachting is dat er in 2023 76.000 personen zullen instromen. Dit heeft ertoe geleid dat er een enorme behoefte is ontstaan aan extra plekken voor asielzoekers en statushouders. De beelden van een overvol aanmeldcentrum in Ter Apel staan op ons netvlies evenals de op diverse plaatsen gerealiseerde crisisnoodopvanglocaties. De AZC's zitten door deze toestroom overvol, maar ook doordat er vanuit de AZC's te weinig doorstroming plaats vindt voor de personen die statushouder zijn geworden. De belangrijkste oorzaak hiervan is de grote krapte op de huizenmarkt.
Naast de realisatie van meer plekken in AZC's en meer doorstroming vanuit de AZC's is er grote en dringende behoefte aan extra plekken voor noodopvang. Dit zijn tijdelijke opvanglocaties die snel gerealiseerd kunnen worden en die doorgaans een wat lager kwaliteits- en voorzieningenniveau hebben dan AZC's

Het college ziet deze nood ook en wil op grond van maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij het lot van asielzoekers behulpzaam zijn bij het realiseren van noodopvang.

Naast dat er ook heel veel betrokkenheid van Nijkerk is bij het opvangen van mensen uit Oekraïne, voelt het college zich ook verantwoordelijk voor overige vluchtelingen. Het college heeft samen met het COA verkend hoe aan deze verantwoordelijkheid invulling kan worden gegeven. Hierbij is het pand aan de Koninginneweg 1 in Hoevelaken van EK-retail in motion (voorheen EK) in beeld

gekomen. Uit de diverse gesprekken die het COA met EK heeft gehouden blijkt dat het pand goede mogelijkheden kan bieden voor tijdelijke huisvesting voor vluchtelingen. Het gaat hierbij om 385 plaatsen voor noodopvang waar 350 asielzoekers geplaatst kunnen worden.

Met deze raadsinformatiebrief wordt u als raad inzicht gegeven wat de overwegingen zijn van ons voornemen om mee te willen werken aan noodopvang voor asielzoekers in de locatie EK in Hoevelaken. Ook wordt u door deze raadsinformatiebrief geïnformeerd over het te volgen proces, de communicatie en de gesprekken die worden gevoerd met omwonenden en doelgroepen in Hoevelaken en hoe u als raad nog de gelegenheid krijgt om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

**Type opvang, voor wie**
Het gaat om maximaal 350 asielzoekers en 385 bedden voor noodopvang. De extra 35 bedden zijn nodig voor omdat er altijd verlies is aan plekken bijvoorbeeld er komt een gezin met 4 kinderen en er is een unit van 6 plekken beschikbaar dan is er verlies van 2 plekken niet gebruikt kunnen worden.

Het gebouw zal worden ingericht voor gezinnen, echtparen en allengaanden vrouwen en mannen. Gebaseerd op de huidige bezetting is de top 6 van nationaliteiten afkomstig uit: 1. Syrië, 2. Turkije, 3. Jemen, 4. Eritrea, 5. Somalië en 6. Afghanistan.

De ervaring leert dat het gemiddelde van het totale aantal asielzoekers ca. 10% kinderen zijn, dus in dit geval ca. 35 kinderen.  De bewoners bevinden zich in de diverse fasen van de asielprocedure.  Dit betekent dat er een groot aantal  aan het begin van de procedure zit maar ook dat er bewoners zijn die tijdens hun verblijf of daarvoor de procedure al hebben afgerond. Wanneer ze een status hebben ontvangen vind er koppeling plaats met een gemeente in Nederland en worden daar gehuisvest.

**Het pand**
Het pand van EK bevindt zich in Hoevelaken aan de Koninginneweg 1. Naast een kantoorfunctie is het pand  onder andere in gebruik ten behoeve van congressen en expo’s. In het pand bevinden zich daardoor verschillende grote ruimten. Het pand is goed bereikbaar en heeft voldoende parkeerplaatsen en een grote buitenruimte. Daarnaast zijn er voldoende facilitaire ruimten als sanitair, keuken/kantine en ruimten voor dagbestedingsactiviteiten. Sinds enige tijd zijn de directie van EK, ontwikkelaars en de gemeente met elkaar in gesprek over een herontwikkeling van de locatie van EK naar overwegend een woningbouwontwikkeling.
Door de impact van corona zijn er niet of nauwelijks grootschalige activiteiten geweest in het pand en staat dit voor een heel groot gedeelte leeg. De beoogde gebiedsontwikkeling welke voorziet in sloop en nieuwbouw maakt dat er van de zijde van EK ook geen initiatieven zijn geweest om het pand een nieuwe invulling te geven. Tijdelijke huisvesting van asielzoekers ziet EK als een overgangsfase naar de beoogde gebiedsontwikkeling.

**Afspraken gemeente, COA en EK**

Het COA en EK hebben afspraken gemaakt met betrekking tot het gebruik van het gebouw, indeling e.d. Daarin is de gemeente geen partij.

De afspraken tussen de gemeente en het COA worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst en in aanvullende werkafspraken. Hierbij gaat het o.a. over de duur van de overeenkomst, de locatie, de personen die worden opgevangen, de gezondheidszorg, het onderwijs en de veiligheid. Een paar van die afspraken lichten wij hieronder toe:

- Het COA streeft naar een evenwichtige samenstelling van de bewonersgroep voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie. De instroom is daarin bepalend. Er wordt rekening gehouden met een goede balans in de opvang van gezinnen, echtparen en alleengaande vrouwen en mannen. De gemeente Nijkerk heeft een profiel van de gemeente aangeleverd op basis waarvan het COA een passende matching met de vluchtelingen, met name uit de doorstroom van andere locaties, kan realiseren.
- Op de locatie zullen geen AMV-ers (alleenreizende minderjarige vreemdelingen) en veilige-landers worden opgevangen. Uitzondering hierop vormen gezinnen en of personen die behoren tot de LHBTIQ+ gemeenschap.
- Het COA zal zich inspannen om bewoners, aan wie een verblijfsvergunning is verleend, te koppelen aan de gemeente Nijkerk  en de regio rondom Nijkerk
- Het COA zal zich inspannen voor een evenwichtige verdeling van personen die mogen werken en die nog niet mogen werken.
- De gemeente ondersteunt en faciliteert het goede gesprek met de samenleving en zal in nauwe samenwerking met het COA en EK een communicatieplan opzetten, waarbij de communicatieadviseurs van COA en EK nauw betrokken zullen zijn.
- Het COA dient bij het college de vergunningsaanvraag voor het gebruik als noodopvanglocatie in

Het college zal, nadat met omwonenden en andere doelgroepen is gesproken een voorgenomen besluit nemen en daarna de raad in de gelegenheid stellen om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Hierna zal er een definitief besluit worden genomen door het college.

Een nadrukkelijke voorwaarde vanuit EK is dat de gebiedsontwikkeling naar wonen op het terrein van EK geen belemmering mag onder vinden van de tijdelijke noodopvang van vluchtelingen. Hierover is contact geweest met de directie van EK, interne afstemming binnen de gemeente en met de beoogde ontwikkelaars van het terrein. Onder voorbehoud van onder andere bestuurlijke besluitvorming (kaderstelling, planologische besluitvorming) zal de herontwikkeling de komende periode vorm krijgen. Derhalve is de uiterste verhuurdatum aan het COA voor deze locatie 2 ½ jaar. De ingangsdatum is afhankelijk van de periode die het COA nodig heeft voor het vergunningentraject en de interne verbouwing van het EK gebouw. De planning is dat in het 4e kwartaal 2023 de eerste personen kunnen worden opgevangen. Na de periode van 2 ½ jaar zal het gebied weer vrij moeten zijn om te gaan starten met de herontwikkeling.

**Communicatie**
Zoals hierboven al genoemd zullen ter voorbereiding op het definitieve besluit van het college de omwonenden en andere doelgroepen worden uitgenodigd om in gesprek te gaan met het COA, gemeente en EK.

Daarbij staat de gemeente open voor vragen en eventuele zorgen die mensen kunnen hebben en zorgt zij samen met initiatiefnemers voor de beantwoording. Uitgangspunten zijn:

- De communicatie is snel, open, eerlijk en neutraal.
- De gemeente is toegankelijk voor vragen, zorgen en uitingen.
- Persoonlijke benadering heeft de voorkeur.
- Op veel voorkomende vragen zorgen we dat we antwoorden hebben op diverse media kanalen.
- Burgemeester en de verantwoordelijk wethouder(s) zijn bestuurlijk het eerste aanspreekpunt
- Er zal actief worden gemonitord, zodat we snel kunnen bijstellen indien dit nodig blijkt
- COA, gemeente en EK trekken gezamenlijk op en stemmen af, maar ieder is verantwoordelijk voor de eigen communicatie. Het COA communiceert over de gang van zaken binnen de noodopvang. De gemeente gaat over openbare orde en veiligheid buiten de opvang en EK verzorgt de communicatie naar haar eigen werknemers en cliënten.
- In de uitvoering (realisatie- en beheerfase) wil het college een bewonersgroep betrekken die adviseert over diverse aangelegenheden.
- Bij de inzet voor activiteiten willen we organisaties betrekken, zoals sportverenigingen, kerken, stichting hulpdienst Hoevelaken e.d..

**Kosten**
De kosten voor de huur en inrichting van het gebouw zijn en komen voor rekening van het COA. De structurele kosten van deze noodopvang zijn  voor rekening van het COA, te denken valt aan begeleiding, beveiliging en medische ondersteuning. Dit is vastgelegd in de bestuursovereenkomst en de aanvullende werkafspraken inzake de vestiging van de Noodopvang.

Daarnaast zullen afspraken worden vastgelegd in de nadere uitwerking aanvullende werkafspraken inzake de vestiging van de Noodopvang wat betreft dekking van de kosten van de gemeente voor b.v. extra inhuur communicatie en projectleider. Uitgangspunt is dat de realisatie van de noodopvang kostenneutraal zal uitkomen voor de gemeente. Dit is vastgelegd in de bestuursovereenkomst en de aanvullende werkafspraken inzake de vestiging van de noodopvang.

Bij de inzet voor activiteiten zullen organisaties worden benaderd door de gemeente, zoals sportverenigingen, kerken, stichting hulpdienst Hoevelaken e.d.

**Vervolg**
Aanwonenden en bedrijven hebben op 17 mei 2023 een brief ontvangen over het voornemen van het college om medewerking te verlenen aan de noodopvang in EK met daarin de uitnodiging om hierover in gesprek te gaan. Op maandag 12 juni tot en met woensdag 14 juni vinden de gesprekken plaats, waarna de reacties zullen worden verwerkt.

Daarna neemt het college een voorgenomen besluit en krijgt de raad de gelegenheid om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (op basis van Gemeentewet artikel 169 lid 4). Na deze raadsvergadering zal het college een definitief besluit nemen. De verwachting is dat begin oktober 2023 de eerste vluchtelingen in de noodopvang kunnen worden opgevangen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

| | |
|---|---|
| de loco-secretaris, | de burgemeester, |
| de heer C.D.H. van Hoeve | de heer mr. drs. G.D. Renkema |

Bijlagen:

1. Concept Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van de noodopvang aan de Koninginneweg 1, Hoevelaken, Gemeente Nijkerk. (geel gearceerd nog nader in te vullen)
2. Concept Aanvullende Werkafspraken inzake de vestiging van de noodopvang aan de Koninginneweg 1, Hoevelaken, Gemeente Nijkerk. (geel gearceerd nog nader te definiëren en in te vullen)
3. Brief aan bewoners d.d. 17 mei 2023.
4. Profiel Gemeente Nijkerk.
5. Persbericht noodopvang asielzoekers in Hoevelaken.